

Inför 15-minuters-staden i Göteborg efter modell från Paris

Göteborg skulle bli en mer trivsam, grön och hälsofrämjande stad att leva i om vi planerar för och bygger 15-minuters-staden med inspiration från Paris. 15-minuters-staden innebär att det mesta av service och rekreation finns inom 15 minuters gång- eller cykelavstånd, till exempel förskola, skola, grönområde, kultur, idrott, butiker, restauranger och kurs- och föreningsverksamhet. När mycket mer av det vi behöver ofta finns på nära håll slipper vi många resor och det har flera positiva effekter.

Paris arbetar nu för fullt med att planera för 15-minuters-staden där gemensamma stadsytor ges tillbaka till människorna. Kvartersgator görs om till öppna torg, tak blir parker och mer gröna ytor skapas genom trädplantering. Minskade asfalterade ytor och mer grönt kan ta emot vatten från skyfall och minskar också risken för extrem hetta när klimatförändringarna ger allt varmare somrar. Både stadens ytor och lokaler nyttjas på olika sätt olika delar av dagen, där till exempel skolgårdar används för sportaktiviteter kvällstid. Cykelbanorna byggs ut rejält och småbutiker får företräde till lokaler. Det ska även finnas olika typer av bostäder som möjliggör för alla att ha ekonomisk möjlighet att bo i de områden i Paris som realiserat 15-minuters-staden.

Coronapandemin har tvingat människor att på kort tid helt förändra sin vardag, både på gott och ont. Många har under en lång tid främst rört sig i sitt närområde och har både upptäckt och förstått vikten av en fungerande närmiljö. Vi ser hur snabbt det kan gå att förändra beteende och vardagsrutiner, och vill stärka planerna på att planera Göteborg mer utifrån invånarnas behov och livskvalitet. Människor ska inte ska tvingas till långa resor eller behöva äga en bil för att kunna utföra vardagsbestyr. Distansarbetet har fått ett uppsving under corona, och kan fortsatt underlättas genom utspridda välutrustade distans-arbetsplatser. Sammantaget skulle 15-minuters-staden ge många fler en mer hälsosam livsrytm med minskad stress, minskat reseberoende och ökad frihet, när tid inte längre går åt till resor och bilköande.

Andelen cykelresor av det totala resandet i Göteborg ligger idag på endast cirka sju procent. Även om coronatiden ökat cyklandet krävs en stadigt ökande trend för att nå de 12 procent som pekats ut till 2035 i stadens trafikstrategi. Med minskade avstånd till det som vi behöver besöka ofta, minskar behovet av bilägande och ytor kan frigöras för parker, gång- och cykelbanor, fler träd och uteserveringar. De nya ytorna skapar tillfällen för positiva möten mellan människor och en starkare gemenskap i grannskapet. Att gå och cykla mer gör att vi får en bättre hälsa, det gäller inte minst barn och unga. Minskad biltrafik minskar luftföroreningar, klimatpåverkan, trafikolyckor, stress och buller. I Göteborg dör omkring 300 personer varje år på grund av luftföroreningar och 53 000 utsätts för höga bullernivåer där de bor.

Efter coronapandemin vill vi se en grön återhämtning där Göteborg på sikt omvandlas i riktning mot 15-minuters-staden. Vi vill inleda arbetet mot 15-minuters-staden genom att utreda var det skulle få störst effekt och var det är enklast att genomföra. Det kan testas i något område som till exempel Backa, Tynnered, Gamlestan eller Biskopsgården.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att:

1. Göteborg Stad utreder vad som krävs för att utveckla Göteborg till en 15-minuters-stad och återkommer med förslag på i vilket/vilka områden det skulle kunna testas, för att på sikt genomföras i hela eller delar av staden.